

VERZONDEN 27 JUNI 2018
Informatiebrief

Zaaknummer:	Z/18/22494
Documentnummer:	88085
Datum:	26 juni 2018
Onderwerp:	Monitor Sociaal Domein
Bijlage(n):	1. Strategische visie monitoring en verantwoording 2. Programma sociaal domein 2.0 incl bijlage

Geachte Raad,

Op 30 augustus 2017 heeft u de Monitor Sociaal Domein 2016 ontvangen. Met de monitor wordt u als raad in staat gesteld om jaarlijks de voortgang van de transformatie in het sociaal domein te volgen.

In de monitor sociaal domein 2017 wordt, naast de verplichte onderwerpen die in de monitor moeten worden opgenomen, extra aandacht besteed aan de onderwerpen die in het kader van het beleidsplan sociaal domein met de maatschappelijke partners zijn geselecteerd en de onderwerpen die worden uitgewerkt in het Programma sociaal domein 2.0. Hierdoor kan de gemeenteraad een beeld vormen of de doelen worden bereikt en waar bijsturen nodig is. In één van de onderwerpen van het Programma sociaal domein 2.0 "monitoring en sturing" wordt dit verder uitgewerkt.

Het college heeft tijdens de Commissie Mens en Samenleving van 18 januari jl. toegezegd dat er voor de zomer een opzet voor de monitor zou worden voorgelegd. Helaas blijken de gegevens niet up to date op de site waarstaatjegemeente.nl. U ontvangt de Monitor Sociaal Domein 2017 na de zomer. Bij de bespreking in de commissie kunt u aangeven welke aanvullende indicatoren u wenst op te nemen en hoe de Monitor Sociaal Domein 2018 moet worden vormgegeven.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
burgemeester

Strategische visie monitoring en verantwoording sociaal domein

Datum februari 2016
Pagina 2/9

1 Inleiding

Kader en achtergrond

Kenmerkend voor het transformatieproces in het sociaal domein is dat je op lange termijn belangrijke ontwikkelingen wilt bereiken, maar dat de weg waarlangs je die bereikt niet volledig is uitgestippeld.

Eén van de ontwikkelingen die de gemeente doormaakt in de transformatie is de verandering in sturing in het sociaal domein. Professionals moeten de ruimte krijgen om in samenwerking op uitvoeringsniveau de ondersteuning te regelen. Daarbij is het van belang dat de gemeente groeit in haar rol als opdrachtgever en van daaruit het 'hoe' niet te strak vooraf inkadert, maar de focus legt op het te behalen resultaat het 'wat'. De partijen geven op hun beurt invulling op het 'hoe' door acties uit te voeren die bijdragen aan het te behalen resultaat. Zij geven inzicht op de mate waarin resultaten behaald worden en dat is input voor de monitoring van de gemeente.

Bij het aanjagen en volgen van de voortgang in de transformatie is het belangrijk steeds te blijven reflecteren op de vragen: waar zijn we mee bezig en waar willen we heen? Monitoring en evaluatie zijn daarbij geschikte instrumenten om antwoorden te krijgen op die vragen.

Monitoring: flexibel instrument voor richting en sturing

Monitoring wordt vaak geassocieerd met verantwoorden en 'tel-informatie'. Verantwoorden doen we middels de P&C cyclus en de gebruikelijke managementrapportages. De monitor sociaal domein zal ons vanuit het 'tellen en vertellen' inzicht gaan geven in de effecten van ingezet sociaal beleid. Daarbij moeten we uitgaan van een groeimodel; informatie is nog niet altijd voorhanden, zowel als het gaat om gewenste en feitelijke ontwikkeling van de doelgroepen in het sociaal domein als de operationele informatie van zorgaanbieders.

Opzet monitor - doelenboom

Bij de opzet van de monitor sociaal domein wordt gekozen voor de doelenboom-methode. Een doelenboom helpt om vanuit een centrale visie gezamenlijk de hoofddoelen en maatschappelijke doelen te benoemen die voortkomen uit 'geïdentificeerde problemen' en 'gewenste maatschappelijke effecten'. Rapporteren gebeurt op het niveau van maatschappelijke effecten. Bij aanvang gaan we uit van de indicatoren die worden gebruikt in de Gemeentelijke monitor sociaal domein en de Jeugdmonitor Haaglanden. Naast de gegevens uit de landelijke en regionale monitor en gegevens die op lokaal niveau beschikbaar zijn, zullen we op termijn waar nodig aanvullend meten op zaken die mede worden bepaald door gemeenteraad, cliënten- en adviesraden.

Uitgangspunten van de monitor sociaal domein

Het uitgangspunt blijft dat we niet 'meten om het meten', maar steeds een goede balans houden tussen het verwerven van noodzakelijke informatie en de daarvoor te leveren inspanningen.

- De monitor levert relevante, betrouwbare en tijdige informatie;
- De monitor blijft binnen de regels van de privacy;
- De monitor is doelgericht en herkenbaar (gevraagd) voor de ontvanger;

- De monitor is efficiënt: vanuit beschikbare gegevens (incl. kwalitatieve gegevens), geen extra administratieve lasten voor organisaties en zorgaanbieders (tenzij noodzakelijk)

Nulmeting 2015

Voor de vulling van de indicatoren zijn we afhankelijk van het leveren van gegevens van het CBS en zorginstellingen. De verwachting is dat de eerste monitor sociaal domein over het jaar 2015 (nulmeting) niet volledig gevuld zijn met de benoemde indicatoren. De insteek is om in de volgende edities van de monitor tot een steeds completere rapportage te komen.

2 Monitor sociaal domein

Hoofddoelen en maatschappelijke effecten

De monitor Sociaal Domein is zoals gezegd vormgegeven in een doelenboom, opgebouwd uit een visie en een vijftal hoofddoelen. Onder de hoofddoelen zijn de gewenste maatschappelijke effecten omschreven. Deze maatschappelijke effecten worden gemeten aan de hand van indicatoren.

De vijf hoofddoelen zijn gedestilleerd uit bestaand beleid in het sociaal domein: Uitgangspunten nota 3D (tweede helft 2013), de Kadernota 3D (zomer 2014), Beleidsplan Transitie Sociaal Domein 2015 – 2016 (eind 2014), Beleidsplan Wmo 2015 (eind 2014), beleidsplan Jeugd 2015 – 2016 (eind 2014), Beleidsplan Participatie 2015 – 2016 (eind 2014), Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein (begin 2015) en de Startnotitie Transformatie (zomer 2015). De vijf hoofddoelen zijn:

1. Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen zo lang mogelijk de regie over hun eigen leven houden
2. Inwoners groeien gezond en veilig op en kunnen zich maximaal ontwikkelen
3. Voorschoten is veilig en er is sociale cohesie
4. Er is een duurzaam systeem voor zorg en ondersteuning. De ondersteuning vindt dicht bij huis plaats
5. Inwoners die hulp nodig hebben krijgen de juiste ondersteuning op tijd

Deze hoofddoelen zijn vrij abstract. Om concreter invulling te geven aan hoe er naar dat doel toegewerkt wordt, zijn maatschappelijke effecten benoemd. Deze maatschappelijke effecten zijn zichtbaar in de samenleving en meetbaar met behulp van verschillende indicatoren. De doelen en effecten hebben een direct verband. Meerdere effecten zeggen iets over een doelstelling én sommige effecten zijn van invloed op meerdere doelen. In onderstaande schema's zijn de hoofddoelen en de bijbehorende maatschappelijke effecten weergegeven.

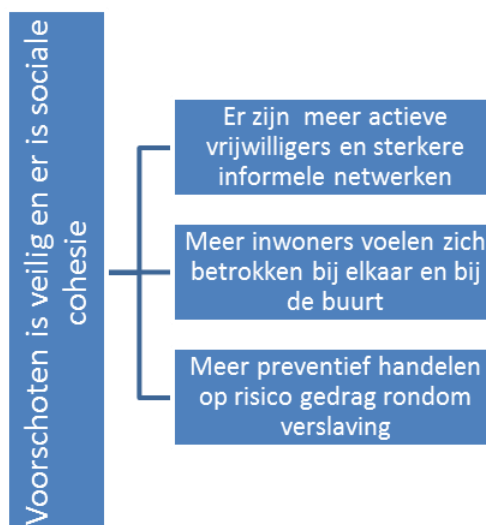
Hoofddoel 1 sociaal domein 'Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen zo lang mogelijk de regie over hun eigen leven houden' met maatschappelijke effecten

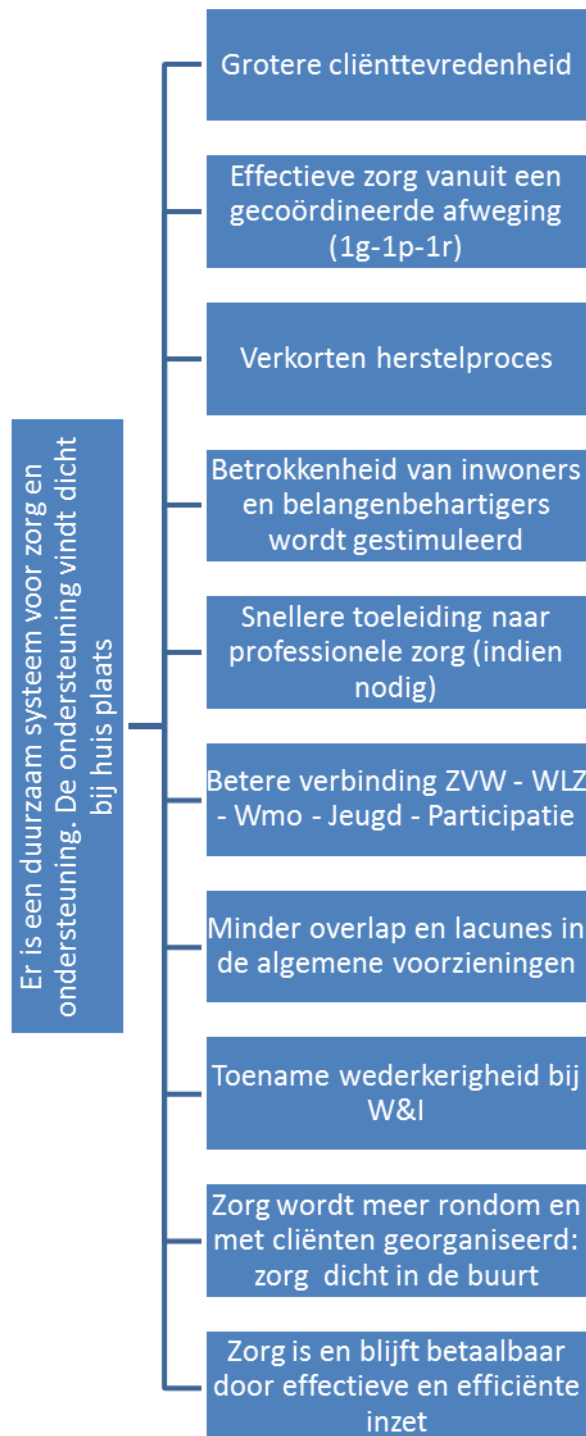
Hoofddoel 2 sociaal domein 'Inwoners groeien gezond en veilig op en kunnen zich maximaal ontwikkelen' met maatschappelijke effecten

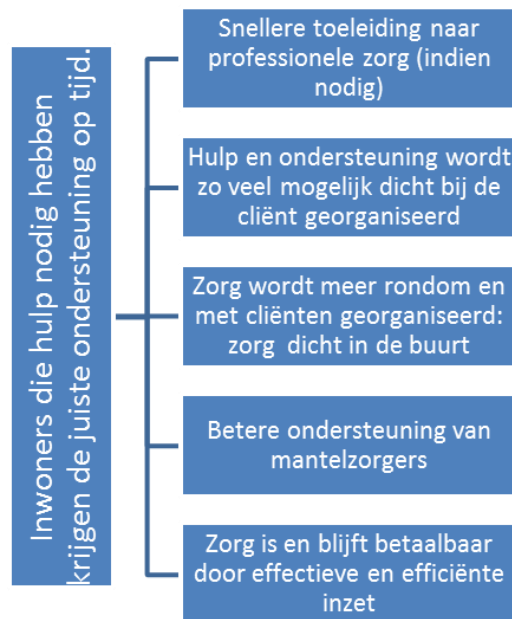
Hoofddoel 3 sociaal domein 'Voorschoten is veilig en er is sociale cohesie' met maatschappelijke effecten

Hoofddoel 4 sociaal domein 'Er is een duurzaam systeem voor zorg en ondersteuning. De ondersteuning vindt dicht bij huis plaats' met maatschappelijke effecten

Hoofddoel 5 sociaal domein 'Inwoners die hulp nodig hebben krijgen de juiste ondersteuning op tijd' met maatschappelijke effecten

3 Planning en uitvoering

Aansluiting bij de P&C cyclus

De monitor Sociaal Domein wordt gekoppeld aan de reguliere Planning en Control Cyclus. Dat wil het volgende zeggen:

De jaarlijkse monitorrapportage sociaal domein komt gelijktijdig met de Jaarrekening

In de jaarrekening wordt teruggekeken naar het voorgaande begrotingsjaar. Het vaststellen van de jaarrekening en de rapportage vindt plaats in mei/juni.

In de Voorjaarsnota wordt de stand van zaken van het lopende jaar weergegeven

Afwijkingen in budgetten en uitvoering worden benoemd en eventuele keuzes worden voorgelegd. Argumenten voor deze keuzes worden gevormd op basis van informatie uit de monitor. De voorjaarsnota wordt in juni/juli vastgesteld.

In de Kadernota worden voorstellen voor het komende jaar gedaan

Het gaat om voorstellen over de besteding van budgetten (begroting) én om beleidsmatige keuzes (maatregelen). De voorstellen worden gebaseerd op de rapportage over het voorgaande jaar en verwachtingen voor het komende jaar. De Kadernota wordt vastgesteld in (jun/juli)

In de Najaarsnota wordt de stand van zaken van het lopende jaar weergegeven

Afwijkingen in budgetten en uitvoering worden benoemd en eventuele keuzes worden voorgelegd. Argumenten voor deze keuzes worden gevormd op basis van informatie uit de monitor. De najaarsnota wordt in november vastgesteld.

De eerste uitvoering van de rapportage komt tegelijk met Jaarrekening 2015. De vaststelling van de jaarrekening vindt plaats in mei/juni 2016 en in overleg met de werkgroep Monitoring en verantwoording Sociaal Domein is afgesproken dat een eerste proeve van de rapportage in februari 2016 met de werkgroep wordt besproken. Op deze manier krijgen de leden van de werkgroep in een eerder stadium al een beter beeld van de eerste uitkomsten over het jaar 2015.

De monitor sociaal domein is een flexibel instrument en daarbij is de eerste monitor 'de proef op de som'. De vragen - zijn alle 'cijfers' beschikbaar, wat zeggen de 'cijfers' ons, kunnen we ze verklaren (kwantitatief en kwalitatief), kunnen we met de 'cijfers' onze maatschappelijke doelen meer 'smart' formuleren en roept het totaal aan gegevens nog andere vragen op - geven input om de monitor door te ontwikkelen.

Afspraken over de vorm en inhoud van het rapport

Er wordt in de monitor gerapporteerd op het niveau van maatschappelijke effecten. Wanneer een effect erg afwijkt wordt op basis van en beargumenteerd door de indicatoren uitgezocht waardoor de afwijking ontstaat.

Herijking monitor begin 2017

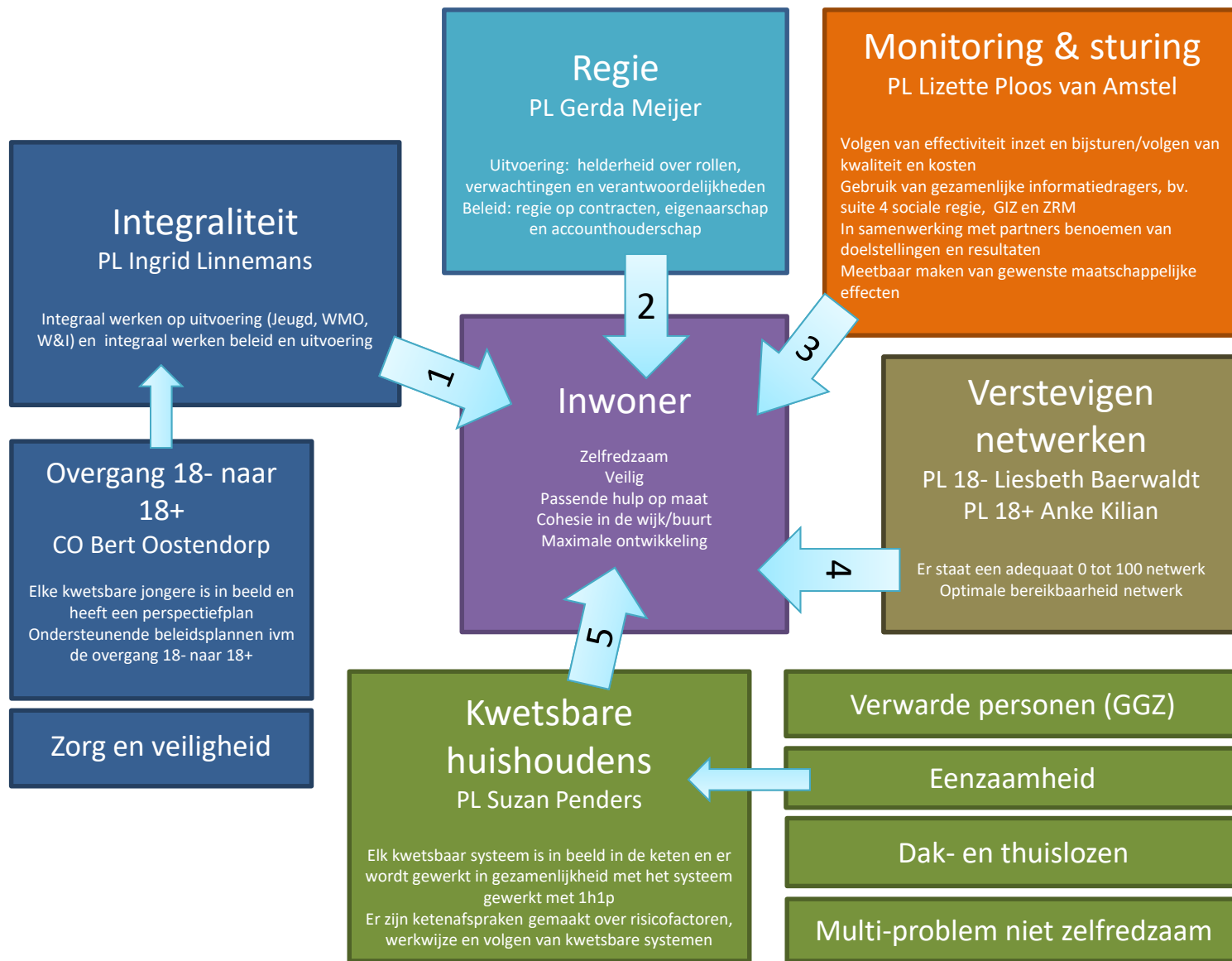
Begin 2017 vindt een herijking van de maatschappelijke effecten plaats. Dit gebeurt op basis van de evaluatie van de beleidsplannen 2015 – 2016 en de input die door onder andere cliënten- en adviesraden en maatschappelijke partners wordt geleverd voor het nieuw te vormen beleid voor 2017 en verder. Deze herijking kan resulteren in nieuw te benoemen maatschappelijke effecten of het verleggen van de focus.

Programma samenwerken in het sociaal domein 2.0 2017-2018

Projectplannen

Augustus 2017

Thema's programmaplan Samenwerken in het sociaal domein 2.0

Integraliteit

OPDRACHTGEVER

Programmamanagers

Directie/MT

Wethouders

RANDVOORWAARDEN

Geaccordeerde Bestuurlijke Opdracht en Ambtelijke Opdracht
Medewerkers in leerstand/ontwikkeling
Kennis van aanbod ketenpartners
Samenwerking ketenpartners (zorg, onderwijs, veiligheid)
Werk en inkomen onderschrijft de doelen en participeert actief in de werkgroep

KWALITEIT

Inwoners worden gemotiveerd door kwalitatief goede en adequate dienstverlening en voorzieningen binnen de wettelijke en financiële kaders om te participeren en mee te doen.
Breed draagvlak
Gezamenlijk afgestemde werkwijze voor een brede intake en uitwisseling van informatie
Eenvoudig waar kan
Maatwerk: op elkaar afgestemde oplossingen waar nodig toewerkend naar een afgestemd doel.
Zorg en ondersteuning effectiever en efficiënter

AANPAK

1. Inventariseren wat er is
2. Delen van de stip
3. Eenduidig proces voor brede intake (Wmo, W&I, Jeugd) inrichten
4. Helder proces voor afgestemde oplossingen
5. Ondersteunende instrumenten
6. Mogelijkheden tot informatie-uitwisseling onderzoeken (ICT & Privacy)
7. Ondersteunende financiering/ beleid/ verordening/ kaders begroting
8. Competentie professionals
9. Duidelijke afspraken over (on)mogelijkheden van in te zetten oplossingen en het mandaat. Incl. afspraken toepassing Hart-Wet-Euro balans
10. Overdragen project aan de lijn (netwerk 0-100)

BELANGHEBBENDEN

Inwoner
Gemeente
WODV
ketenpartners

PROBLEEM/UITDAGING

Doelen te bereiken samen met kernpartners
Geen gedeeld beeld van de meerwaarde van integraliteit en de doelen die we daarmee willen bereiken
Wetgeving, WBP
Relatie verstevigen netwerken

DOELEN

Adequate en op elkaar afgestemde antwoorden op alle vragen die op het sociaal domein liggen, waardoor inwoners geactiveerd en waar mogelijk gemotiveerd worden om te participeren en mee te doen.
Inrichting van budgetten ondersteunend aan integraliteit

RESULTAAT

Bij alle hulpvragen komt de integrale aanpak tot uiting in het principe één huishouden, één plan, één regisseur.
Een brede intake en een samenhangende oplossing zijn geborgd in het proces.
Borging overgang 18- naar 18+
Zorg en veiligheid

Draagt bij aan de 5 hoofddoelen in het sociaal domein, met name doel 4 en 5.
Om inwoners met meerdere problemen echt te kunnen ondersteunen moeten we breed kijken, binnen het sociaal domein de hokjes slechten en moeten wij en externe partners samen aan een oplossing werken.

Voor inwoners van Voorschoten/Wassenaar
Wet- en regelgeving
Binnen bestaande financiële middelen
Passend binnen coalitieakkoord
Sociaal domein (Wmo, jeugd, participatiewet)
Intern afdeling MO (beleid en uitvoering)
Extern partners 0-100 netwerk

RISICO'S

Te weinig samenhang tussen projecten
Ad hoc keuzes (lokale) politiek
Mogelijke bestuurlijke/regionale keuzes voor samenwerkingen
Veranderende wet- en regelgeving
Consequenties landelijke en lokale verkiezingen
Privacy-regelgeving

PROJECTTEAM

Projectleider
Bert; voor subprojecten 18-/18+ en zorg en veiligheid
Josje: processen Wmo en Jeugd stroomlijnen
Wmo, jeugd en (bijzondere) bijstands, re-integratie consulenten en hun leidinggevenden
Deelnemers pilot O&O (inclusief MEE en Kwadraad)
Deelnemers CJG
Iemand met kennis van schuldhulpverlening
ICT (ivm ondersteunende software)
POI (ivm comp medewerkers)

ACHTERGROND

TIJD

Planning: inventarisatie en stip – september
Proces inrichten met brede intake okt –december
Oplossingen afstemmen jan-febr
Ondersteunende instrumenten mrt - apr 2018
Aanpassen beleid – verordening mrt – jun
ICT ondersteuning & competentie jul – nov 2018
Mandaat beleggen voor oplossing nov – dec 2018
Overdragen dec 2018

Projectleider gemiddeld 4 uur pw
Projectteamleden 4 uur pm

AFBAKENING

GELD

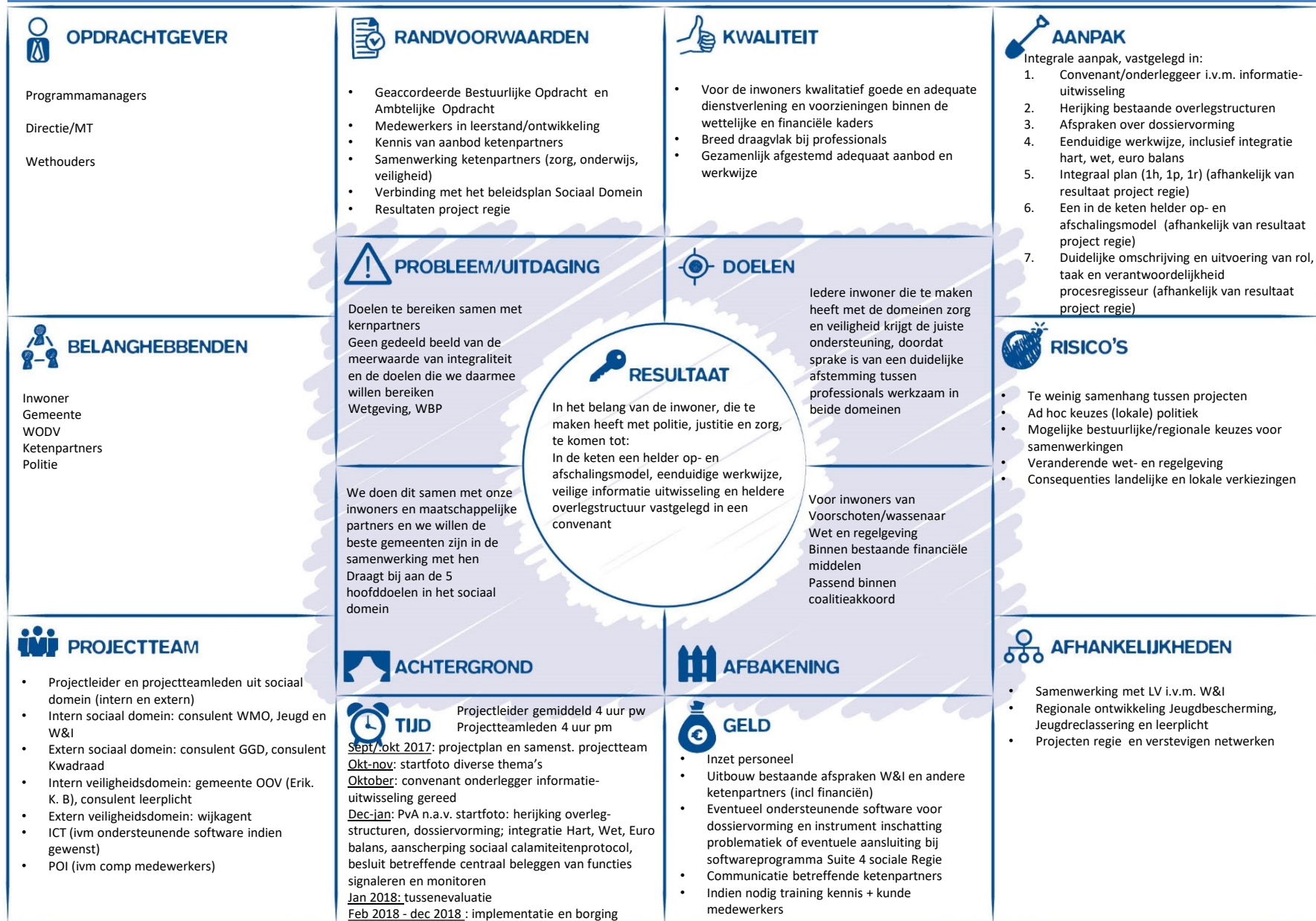
Inzet personeel
Uitbouw bestaande afspraken W&I en andere ketenpartners (incl. financiën)
Mogelijk ICT investering nodig

AFHANKELIJKHEDEN

Samenwerking met LV i.v.m. W&I
Schuldhulpverlening
Projecten regie en verstevigen netwerken
Pilot Prestatiediensten

Verbinding Zorg en Veiligheid (integraliteit)

18-/18+ (Integraliteit)

OPDRACHTGEVER

Programmamanagers

Directie/MT

Wethouders

RANDVOORWAARDEN

- Geaccordeerde Bestuurlijke Opdracht en Ambtelijke Opdracht
- Medewerkers in leerstand/ontwikkeling
- Kennis van aanbod ketenpartners
- Samenwerking ketenpartners (zorg, onderwijs, veiligheid) en hierin weten wat de ander te bieden heeft

KWALITEIT

- Voor de inwoners kwalitatief goede en adequate dienstverlening en voorzieningen binnen de wettelijke en financiële kaders
- Breed draagvlak bij professionals
- Gezamenlijk afgestemd adequaat aanbod en werkwijze

AANPAK

1. Definiëring doelgroep (definitie kwetsbare jongeren, vindplaatsen)
2. Ondersteunend beleid/ verordening/ kaders begroting (integratie WMO, Jeugd en W&I is belegd in de lijn)
3. Informatievoorziening (startfoto gemeentesites en jongerenwerksites, analyse en aanscherping, monitoren en evaluatie)
4. Werkwijze in de keten ((integratie WMO, Jeugd en W&I is belegd in de lijn)
5. Competentie + kunde professionals (inventariseren deskundigheidsbehoefte bij professionals)

BELANGHEBBENDEN

Inwoner
Gemeente
WODV
ketenpartners

PROBLEEM/UITDAGING

- Doelen te bereiken samen met kernpartner (intern en extern). Hangt af van:
 - Mate van flexibiliteit van organisaties om hierin ruimte te geven aan mw-ers
 - Kennis van kunde van mw-ers
 - Financieel kader
 - wetgeving
 - Verschil in financiering Jeugdwet en WMO en niet of laat toekennen WLZ indicatie

We doen dit samen met onze inwoners en maatschappelijke partners en we willen de beste gemeenten zijn in de samenwerking met hen
Draagt bij aan de 5 hoofddoelen in het sociaal domein

DOELEN

Iedere 'risicjongeren' van 18 jaar participeert en is naar vermogen zelfredzaam met of zonder ondersteuning van zijn sociale netwerk.
Waar nodig, vindt er ondersteuning plaats middels een integrale en preventieve aanpak van de gemeente en partners op de leefgebieden onderwijs, werk, inkomen, zorg, veiligheid en wonen

Voor inwoners van Voorschoten en Wassenaar
Wet en regelgeving
Binnen bestaande financiële middelen, aansluitend bij bestaande overlegstructuren en projecten
Passend binnen coalitieakkoord

RESULTAAT

Elke jongere die zorg ontvangt is goed geïnformeerd over wat er verandert als hij/zij 18 jaar wordt. De jongere in zorg heeft voor zijn 18-de een perspectiefplan. Drempels in het werkproces, die beslecht kunnen worden, worden beslecht.

RISICO'S

- Te weinig samenhang tussen projecten
- Ad hoc keuzes (lokale) politiek
- Mogelijke bestuurlijke/regionale keuzes voor samenwerkingen
- Veranderende wet- en regelgeving
- Consequenties landelijke en lokale verkiezingen

PROJECTTEAM

- Projectleider en projectteamleden uit sociaal domein (intern en extern)
- Beleidsmedewerker WMO en Jeugd
- Beleidsmedewerker W&I
- Jongerenwerker, pluscoach
- Evt. Schoolmaatschappelijk werker
- Jeugdconsulent
- WMO consulent
- W&I consulent + consulent leerplicht
- Communicatiemedewerker
- ICT (ivm mogelijk ondersteunende software)
- POI (ivm competenties medewerkers)
- In de lijn afstemming met W. Hus en A. Prince

ACHTERGROND

TIJD

Projectleider gemiddeld 4 uur pw
Projectteamleden 4 uur pm

Sept + okt 2017: projectplan; samenst. projectteam
Okt-nov: Definiëring doelgroep; startfoto informatievoorziening en analyse; werkafspraken perspectiefplan nav bestaande pilot WMO en Jeugd
Dec-febr 2018: afstemming in de lijn over verbeterpunten werkwijze (incl. Hart, Wet, Euro-balans) en beleid; implementatie informatievoorziening
Mrt 2018 – apr 2018: tussentijdse evaluatie en afspr.
Mei 2018: startfoto kennis en kunde professionals
Jun-juli 2018: monitoren en overdracht eigenaar

AFBAKENING

GELD

- Inzet personeel
- Uitbouw bestaande afspraken W&I en andere ketenpartners (incl financiën)
- Communicatie => websites gemeente en CJG's, informatievoorziening vanuit gemeente
- Mogelijke aansluiting bij softwareprogramma Suite 4 Sociale Regie
- Indien nodig training kennis + kunde medewerkers

AFHANKELIJKHEDEN

- Samenwerking met LV ivm W&I, het op orde zijn van de financiën (W&I) in een huishouden heeft namelijk een positieve invloed op de draagkracht van dit huishouden.
- Projecten regie en verstevigen netwerken
- Relatie met zorgverzekeraars

Regie

Sturen op resultaten en monitoring

Verstevigen netwerken

OPDRACHTGEVER

Programmamanagers

Directie/MT Wodv

Directie/MT partner organisaties

Wethouders

RANDVOORWAARDEN

Geaccordeerde Bestuurlijke Opdracht en Ambtelijke Opdracht van het programmaplan samenwerken in het sociaal domein 2.0

Organisaties en medewerkers in leerstand/ontwikkeling

Kennis van aanbod ketenpartners Samenwerking ketenpartners (welzijn, zorg, onderwijs, veiligheid). Afspraken zijn vastgelegd in convenant(en)

Gedeeld beeld over opbouw van het sociaal domein

KWALITEIT

Voor de inwoners kwalitatief goede en adequate dienstverlening en voorzieningen binnen de wettelijke en financiële kaders

Breed draagvlak

Dekkende signaleringsstructuur en een adequate en flexibel ingericht sociaal netwerkteam.

Netwerken zijn (waar nodig) uit te breiden naar andere domeinen, bv wonen, cultuur en sport

AANPAK

Platen in het netwerk zichtbaar maken en wegnemen Herijking bestaande overlegstructuren en benoemen van risico's

Leggen directe verbinding tussen de Sociale Teams (18- en 18+) en de nulde lijn. In positie brengen van Brede Welzijnsorganisatie.

Hernieuwde Samenwerkingsafspraken en convenanten. Coördinatie op pilot Prestatiedenken. Heldere aanmeldroute en -overleg (0-100)

Zicht op problematiek op wijkniveau, van maatwerk naar collectief

Preventief aanbod, laagdrempelig inlooppreekuur Frontoffice (1 loket) is goed vindbaar en bereikbaar voor informatie, advies en doorverwijzing

Actieplan informatie uitwisseling; o.a. buurtprofielen, expertises en beschikbaarheid partners

BELANGHEBBENDEN

Inwoner

Gemeente

WODV

Ketenpartners

Pilotpartners Prestatiedenken

PROBLEEM/UITDAGING

Doelen te bereiken samen met kernpartners

Geen gedeeld beeld van de meerwaarde van borging van samenwerkingsafspraken

Nakomen van bestaande en nieuwe afspraken

Reflectief vermogen van alle partijen

We doen dit samen met onze inwoners en maatschappelijke partners en we willen de beste gemeenten zijn in de samenwerking met hen

Draagt bij aan de 5 hoofddoelen in het sociaal domein

DOELEN

Iedereen doet mee naar vermogen en niemand tussen wal en schip door adequate zorg en ondersteuning voor inwoners vanuit een duurzaam stelsel.

RESULTAAT

Één sluitend netwerk: voor inwoners én voor professionals; van welzijn tot zware zorg en alles daartussen; van het jeugd en volwassenen domein.

Integrale, heldere, laagdrempelig én gedegen toegang tot algemene en maatwerkvoorzieningen in het sociaal domein. Borging van de uitgangspunten van coördinatie Ode, 1ste en 2de lijn: Brede Welzijn als coördinator op de Ode lijn en verbinding met 1ste lijn.

Voor inwoners van Voorschoten en Wassenaar Wet en regelgeving Binnen bestaande financiële middelen Passend binnen coalitieakkoord

RISICO'S

Te weinig samenhang tussen projecten

Ad hoc keuzes (lokale) politiek

Mogelijke bestuurlijke/regionale keuzes voor samenwerkingen

Veranderende wet- en regelgeving

Consequenties landelijke en lokale verkiezingen

Draagvlak en borging (bestuurlijk)

Voortdurend communiceren met inwoners en professionals, organisaties en raden

Eigenaarschap

PROJECTTEAM

Projectleider en projectteamleden uit sociaal domein (intern en extern)

OGB (ivm vastgoed en toegankelijkheid)

Verankeren van input vanuit 'nulde lijns - Brede welzijn' en verbinding met Veiligheid

ACHTERGROND

TIJD

Planning: resultaten te behalen uiterlijk 2018: Eerste helft 2018 intentieverklaring van kernpartners Q4 2018 nieuw convenant Sociaal domein 0-100

Projectleider gemiddeld 4 uur p.w. Projectteamleden 4 uur pm.

AFBAKENING

GELD

Inzet personeel

Uitbouw bestaande afspraken W&I en andere ketenpartners (incl. financiën)

Gezamenlijk subsidiebeschikking voor partners in de pilot Prestatiedenken

AFHANKELIJKHEDEN

Samenwerking met LV i.v.m. W&I

Projecten regie en integraliteit

goede aansluiting van de vindplaatsen op het sociale netwerkteam 0-100 (18- en 18+).

Samenwerking tussen Voorschoten en Wassenaar, i.r.t. mogelijkheid om een knip te kunnen leggen in netwerk en afspraken per gemeente.

Samenhang met project loket van de toekomst

Kwetsbare huishoudens

OPDRACHTGEVER

Programmamanagers

Directie/MT

Wethouders

RANDVOORWAARDEN

- Geaccordeerde Bestuurlijke Opdracht en Ambtelijke Opdracht van het programmaplan samenwerken in het sociaal domein 2.0
- Medewerkers in leerstand/ontwikkeling
- Kennis van aanbod ketenpartners
- Samenwerking ketenpartners (zorg, onderwijs, veiligheid)
- Stevige verbinding met het beleidsplan Sociaal Domein (werkgroepen inhoudelijke thema's)
- Resultaten andere projecten binnen het programma

KWALITEIT

Voor de inwoners kwalitatief goede en adequate dienstverlening en voorzieningen binnen de wettelijke en financiële kaders
Breed draagvlak
Gezamenlijk afgestemd adequaat aanbod en werkwijze.

AANPAK

Definitie en duiding van het begrip 'kwetsbare huishoudens', op basis van een theoretische benadering:

- Wat is het? Wie zijn het? Welke partners werken met de kwetsbare huishoudens? (september '17)
- Welke voorspellers zien we? Zijn ze in beeld? (feiten & cijfers). Deze informatie wordt vertaald naar wat dat concreet vraagt van de aanpak rondom KH. Wat is er nodig en wat ontbreekt er? Welke rol spelen de 0de en 1ste lijn? (oktober '17) Deze informatie kan worden getoetst in de werkgroepen van het beleidsplan
- Wat is er nodig om deze kwetsbare huishoudens te vinden, te ondersteunen en te stimuleren? Toelevering van en naar andere projecten (november '17)
- Implementatie van de benodigde aanpak: 2018

BELANGHEBBENDEN

Huishouden zelf (incl kinderen)
Sociale omgeving
Huisarts
Jeugdgezondheidszorg
Gemeente
Scholen
Politie
Woningcorporaties

PROBLEEM/UITDAGING

Inkaderen en definiëren van het begrip 'kwetsbaar huishouden'. Vervolgens bepalen van aanpak en afspraken met partners.

Aanpalende vraagstukken over regie, integraal werken en hart-wet-euro benadering.

De aanpak en ondersteuning van kwetsbare huishoudens draagt bij aan de 5 hoofddoelen voor het sociaal domein. Sinds de decentralisaties in 2015 is meer dan ooit zichtbaar hoe complex de situatie rondom een kwetsbaar huishouden kan zijn. Er is bijzondere aandacht nodig voor een passende aanpak

ACHTERGROND

TIJD

- Theoretische benadering & in kaart brengen van behoeften: september – november 2017
 - Plan van aanpak implementatie: december 2017
 - Implementatie: 2018
- Planning: resultaten te behalen uiterlijk 2018

Projectleider gemiddeld 4 uur per week
Projectteamleden 4 uur per week

DOELEN

Kwetsbare inwoners weten waar ze moeten zijn als ze ondersteuning nodig hebben, zodat ze mee kunnen doen. Wanneer zij zelf niet bewust zijn dat ze hulp nodig hebben weten we ze tijdig te signaleren en worden daar waar nodig gestimuleerd en ondersteund om naar vermogen te participeren.

Voor inwoners van Voorschoten en Wassenaar
Wet en regelgeving
Binnen bestaande financiële middelen
Passend binnen coalitieakkoord

RESULTAAT

Zorg en ondersteuning heeft kwetsbare huishoudens in beeld en er vindt afstemming plaats over de ondersteuning. Uiteindelijk leidt de ondersteuning tot afname van problemen (op verschillende leefgebieden) en toename van zelfredzaamheid. Komen tot uitvoeringsplannen over de inhoudelijke thema's uit het beleidsplan. Onderdeel van de uitvoeringsplannen is een planning, en per benodigde actie wordt bepaald of deze in de lijn opgepakt kan worden.

AFBAKENING

GELD

- Inzet personeel
- Uitgangspunt voor acties zoals benoemd in de uitvoeringsplannen (ook behorende bij het beleidsplan) moeten worden uitgevoerd binnen de bestaande budgetten.

RISICO'S

- Te weinig samenhang tussen projecten
- Ad hoc keuzes (lokale) politiek
- Mogelijke bestuurlijke/regionale keuzes voor samenwerkingen
- Veranderende wet- en regelgeving
- Consequenties landelijke en lokale verkiezingen
- Afhankelijkheid van resultaten in andere projecten
- Communicatie die niet goed verloopt tussen (samenwerkings-)partners
- Te weinig voorspellers en 'crisis' of 'ad hoc' en 'tussen wal en schip'. Richtten we daar blijvend iets op in? (implementatievraag 2018)

AFHANKELIJKHEDEN

- Medewerking huishoudens en signaleerders
- Werken met 1huishouden1plan1regisseur
- Projecten regie en integraliteit (resultaten)
- Implementatie hart-wet-euro-balans onder hulpverleners. Vergt aanpassing in houding en gedrag bij benadering van hulpvraag.

Programmaplan Samenwerken in het sociaal domein 2.0

Datum: augustus 2017

Auteur: Anke Kilian en Liesbeth Baerwaldt

Z/11385/36421

1 Context

De cliënt staat centraal in het sociaal domein; van alle vastgestelde uitgangspunten komt deze op de eerste plaats. Dat betekent dat de inwoners passende en tijdige zorg krijgen, indien dat nodig is. De gemeente is verantwoordelijk voor dat die zorg en ondersteuning op dat moment toegankelijk is. Passende zorg door ruimte voor cliënten en professionals. Tijdige zorg door integrale aanpak van consulenten en behandelaars die gecoördineerd samenwerken. De juiste zorg en voldoende zorg is ingekocht. De inwoners weten de gemeente te vinden. Interactie met samenleving en maatschappelijke partners.

2 Aanleiding

De aanleiding voor het starten van het Programma Sociaal Domein is de noodzaak om bepaalde doelen dichterbij te halen die van belang zijn voor de inwoner, de samenwerkende partijen en de gemeente die naar verwachting niet tot stand komen wanneer er niet tijdelijk gerichte aandacht aan besteed wordt. Door gewenste resultaten en doelen expliciet te maken in een programma ontstaat de mogelijkheid om extra inzet te verrichten met bijvoorbeeld ambtelijke capaciteit. In het programma ligt de focus op de processen die ten grondslag liggen aan de wijze waarop ondersteuning aan inwoners met een hulpvraag wordt geboden. Het 'Advies doorontwikkeling dienstverleningsmodel en netwerken in het sociaal domein 2016 – 2017' (2015) en de 'Startnotitie Transformatie' (2015) fungeren als vertrekpunt en richtingaanwijzer voor de ontwikkelingen.

3 Ambitie

Als gemeente hebben we de ambitie om onszelf continue te verbeteren. We opereren in een dynamische maatschappelijke omgeving en dat vraagt een flexibele grondhouding en dienstverlening op maat. We moeten een balans vinden tussen goede kwaliteit dienstverlening en de inzet van schaarse financiële middelen.

Dit willen we doen door het verstevigen en zichtbaar maken van de samenwerking met inwoners en partners vanuit een gedeelde ambitie om de gezamenlijke doelen te realiseren.

Doelen sociaal domein

- Inwoners zijn *zelfredzaam* en kunnen zo lang mogelijk de *regie* over hun eigen leven houden
- Inwoners groeien *gezond* en *veilig* op en kunnen zich *maximaal ontwikkelen*
- Wassenaar en Voorschoten zijn *veilig* en er is *sociale cohesie*
- Er is een *duurzaam systeem voor zorg en ondersteuning* en de ondersteuning vindt dicht bij huis plaats

- Inwoners die hulp nodig hebben krijgen de *juiste ondersteuning op tijd*

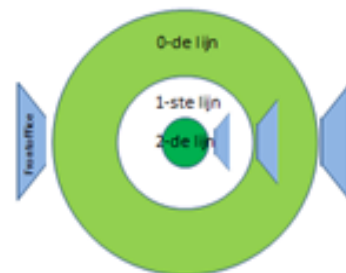
Om deze doelen te bereiken werken we met het dienstverleningsmodel Sociaal Domein. De pijlers van dit model zijn integraliteit en gebiedsgericht werken. Vanuit deze twee pijlers zijn er thema's die extra aandacht vragen om de gewenste transformatie in het sociaal domein te versnellen.

Deze thema's krijgen een plek in het Programma sociaal domein 2.0.:

- Integraliteit (projectleider vanuit MO), Verbinding zorg en veiligheid en overgang 18-/18+ (coördinator vanuit ACT)
- Regie (projectleider vanuit ACT)
- Monitoring & sturing (projectleider vanuit MO)
- Versterken netwerken (projectleiders vanuit MO)
- Kwetsbare huishoudens (projectleider vanuit MO)

Zaken die we vanuit de scope van de dienstverlening in het sociaal domein samen met de netwerkpartners beter willen inregelen zijn:

- De gecoördineerde aanpak op preventie; Brede Welzijn als coördinator op de 0de lijn en verbinding met 1ste lijn. De verbinding tussen formele en informele zorg.
- Coördinatie op 1ste lijn door kernpartners zorg en gemeente, via netwerkconvenant. Door ontwikkeling van CJG naar netwerksamenwerking 0-100. Per gemeente een fysiek inlooppunt welzijn/zorg en een multidisciplinair gebiedsteam.
- Coördinatie en toegang 2de lijn bij de gemeente: Verantwoordelijkheid van gemeente bij verdeling van middelen en onafhankelijke beoordeling van aanvragen (afgeven van beschikkingen)

Transformatieagenda - ontwikkelrichtingen

De transformatieagenda geeft de richtingen voor de uitwerking van thema's in projectplannen.

1. van "zorgen voor" naar "helpen zorgen dat" - Ondersteuning is er op gericht dat inwoners zoveel mogelijk zelfstandig of met hulp van hun directe omgeving kunnen meedoen. De gemeente 'helpt zorgen dat' dit mogelijk is;
2. van "hoe" naar "wat" of anders gezegd van "aanbod" naar "vraag" - De gemeente bepaalt niet langer vooraf "hoe" de ondersteuning vorm gegeven moet

worden, maar benoemd gezamenlijk met de betrokken aanbieders het te behalen resultaat, het 'wat';

3. van "curatief" naar "preventief" - Om te waarborgen dat er minder aanspraak gemaakt wordt op zwaardere vormen van 'curatieve' ondersteuning vraagt dit om 'preventieve' vormen van ondersteuning. Inzet is dat de ondersteuning altijd passend is bij de situatie. Zwaar indien noodzakelijk en licht als dit mogelijk is.

4. van "categoraal" naar "integraal" - Het ondersteuningsaanbod is samenhangend en een combinatie van lichte en zwaardere ondersteuning op meerdere levensdomeinen.

4 Resultaat Programma Samenwerken in het sociaal domein 2.0

De dynamische maatschappelijke omgeving vraagt een flexibele grondhouding en dienstverlening op maat. Het tijdelijk en flexibele programma voorziet in een betere balans tussen goede kwaliteit dienstverlening en schaarse financiële middelen. De samenwerking met inwoners en partners is zichtbaar vanuit gedeelde ambities.

Het programma draagt bij aan het realiseren van het coalitieakkoord en de ontwikkelopgave van de werkorganisatie, met name in het integraal werken en lerend en reflecterend vermogen bij professionals vergroten.

Het programma kent evaluatiemomenten waarop de (beoogde) resultaten tegen het licht worden gehouden. Is het nodig om - op basis van veranderingen in beleid of doelgroepen - de gewenste resultaten te herformuleren dan biedt het programma de flexibiliteit om dit ook te doen.

Borging en implementatie van de programma en projectresultaten in de lijn organisatie.

Beoogde resultaten projecten

1) Project Integraliteit:

Bij alle vragen komt de integrale aanpak tot uiting in het principe één huishouden, één plan, één regisseur. Een brede intake en een brede vraagverheldering leiden naar een samenhangende oplossing die is geborgd in het proces. Dat geldt als er sprake is van een overgang van de ene wet naar de andere, bijvoorbeeld bij 18- naar 18+ jarigen en 'zorg en veiligheid'

2) Project Regie:

Eenduidige regie geeft een aantoonbare meerwaarde voor de inwoner. Uniformiteit in handelen is merkbaar. Het is voor alle betrokkenen duidelijk wie de regisseur is. Het is helder dat er evaluatiemomenten zijn. 1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur. Er is vertrouwen, cohesie en efficiëntie in samenwerking.

3) Project Sturen op resultaten en monitoring:

Vergroten van efficiency en kwaliteit; ketenpartners worden uitgedaagd om tot de meest efficiënte inzet van (schaarse) middelen te komen, bevorderen van samenwerking 1+1=3, de schaarse middelen worden op de juiste plek ingezet. Er is inzicht op inzet en effect van interventies (uitval, tevredenheid cliënten over nut en effect en doelrealisatie). Er zijn bruikbare en vergelijkbare cijfers van wijken/gemeenten betreffende sociaal domein. Professionals (organisaties) kunnen in resultaten denken/werken en dragen bij aan de doelen sociaal domein. Inregelen ontschotting budgetten, rechtmatigheid 'hart-wet-euro' balans.

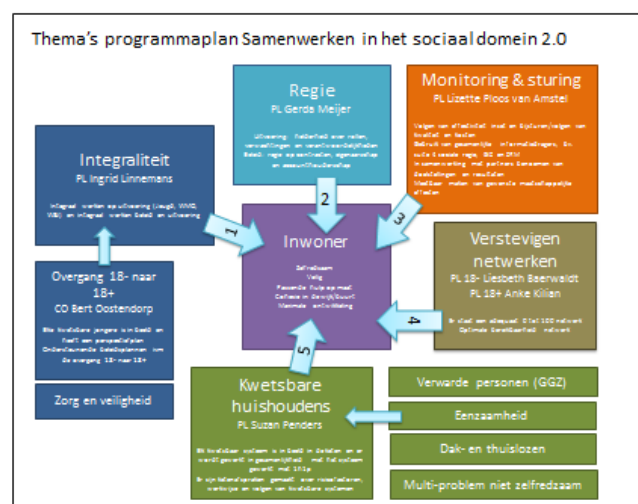
4) Project Verstevenen netwerken:

Een stevig netwerk : Voor inwoners én voor professionals; Van welzijn tot zware zorg en alles daartussen; Van het jeugd en volwassenen domein; Integrale, heldere, laagdrempelig én gedegen toegang. Borgen van de uitgangspunten coördinatie 0de 1ste en 2de lijn:

- Brede Welzijn als coördinator op de 0de lijn en verbinding met 1ste lijn.
- Coördinatie op 1ste lijn door kernpartners zorg en gemeente, via netwerkconvenant.
- Coördinatie en toegang 2de lijn bij de gemeente

5) Project Kwetsbare huishoudens:

Niemand tussen wal en het schip. De kwetsbare huishoudens zijn in beeld en er vindt afstemming plaats over de nodige ondersteuning. Uiteindelijk leidt de ondersteuning tot afname van problemen (op verschillende leefgebieden) en toename van zelfredzaamheid. Komen tot uitvoeringsplannen over de thema's uit het beleidsplan

5 Kaders en planning

Het programma Samenwerken in het sociaal domein 2.0 start formeel na de bestuurlijke en ambtelijke opdrachtbevestiging en loopt door tot 31 december 2018.

De sturing op het programma vindt plaats in de Stuurgroep. De stuurgroep bestaat uit twee bestuurlijk opdrachtgevers (vertegenwoordiging vanuit de colleges van Wassenaar en

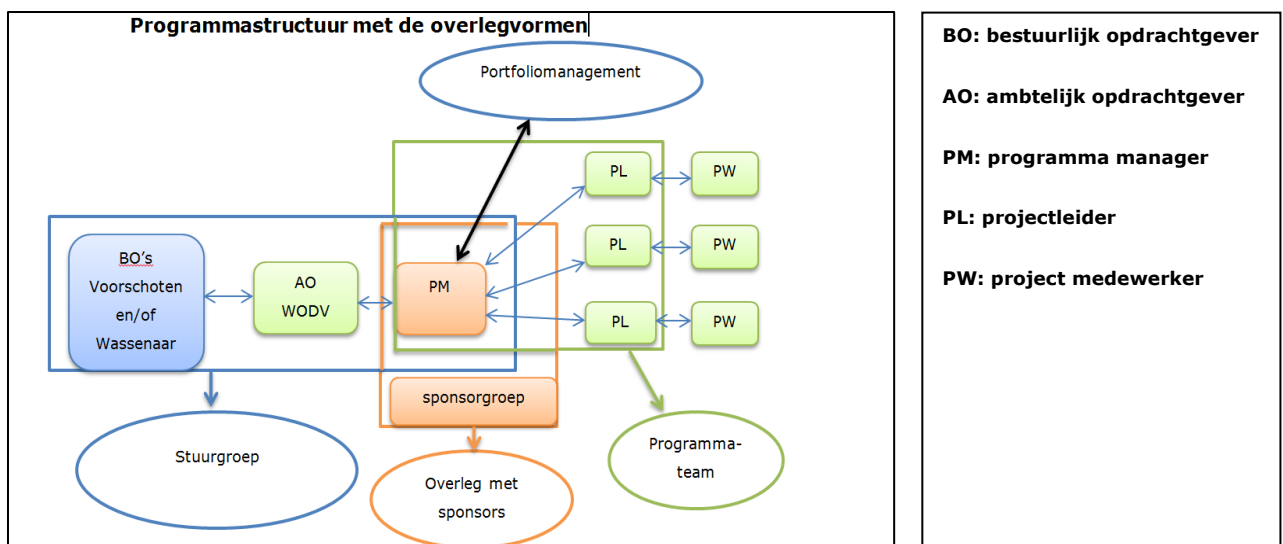
Voorschoten), een ambtelijk opdrachtgever (vertegenwoordiging vanuit het Mt van de Wodv) en de programmamanagers sociaal domein.

Het programma heeft twee programmamanagers; een met de focus op 18-, de ander met de focus op 18+. De programmamanagers zijn met het oog op efficiency tevens projectleiders voor het door ontwikkelen van een sluitend netwerk in het jeugd en volwassen domein.

De stuurgroep overlegt regelmatig en tenminste een maal per twee maanden over de voortgang en de (tussentijdse) resultaten van het programma. De Stuurgroep kan gedurende het programma besluiten om de beoogde resultaten en/of prioriteiten bij te stellen. De bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever vertegenwoordigen de bestuurlijke en ambtelijke wil om het programma te realiseren en zorgen voor het commitment.

Andere belangrijke onderdelen in de programmastructuur zijn het programmateam bestaande uit de projectleiders en de programmamanagers en de sponsorgroep (integrale klankbordgroep) bestaande uit medewerkers van verschillende afdelingen binnen de werkorganisatie (zie onderstaande tekening).

De samenstelling van de projectteams variëren al naar gelang de onderwerpen en nodige expertises. In een aantal projecten zullen ook externe professionals en inwoners betrokken zijn. Bijvoorbeeld bij het project Kwetsbare huishoudens waar de relatie wordt gelegd met de werkgroepen die in de uitwerking van een thema uit het nieuwe beleidsplan Sociaal domein komen tot een uitvoeringsplan.

De inzet van ambtelijke capaciteit komt vanuit de bestaande capaciteit van de werkorganisatie Duivenvoorde. De tijdsbesteding van de projectleiders is gemiddeld 4 tot 6 uur per week. De tijdsbesteding van de deelnemers aan de sponsorgroep is gemiddeld 2 uur per maand.

Tijdspad

- Bestuurlijke Opdracht (gezamenlijk college Voorschoten en Wassenaar) – 3^e kwartaal 2017
- Ambtelijke opdracht – 3^e kwartaal 2017

- Eerste evaluatie/tussenrapportage programma (Plan-Do-Check-Act) – 1ste kwartaal 2018
- Einde programma, overdracht naar de lijn – 4de kwartaal 2018

6 Communicatieplan

Onderdeel van het programma is het opstellen van een communicatieplan richting inwoners en ketenpartners. De volgende stappen worden doorlopen:

Communicatiedoelstellingen en doelgroep formuleren	• Wat willen we bereiken? • Stakeholdersanalyse (uitgevoerd)
Strategische communicatie uitgangspunten bepalen (positionering programma)	• Keuze in wat we communiceren? Gaat het over het proces of resultaat? • Hoe positioneren we het programma? Communiceren we de instrumenten als onderdeel of zijn ze altijd onderdeel van het programma?
Herkenbare stijl Programma bepalen	• Alle middelen vanuit het programma hebben dezelfde uitstraling. Bepalen wat dit moet zijn naast de huisstijl van de gemeenten. (Pay off of 'merkbeloofte')
Bepalen van rollen bestuur / directie / programmamanagement i.h.k.v. communicatie	• Wie is de woordvoerder van het programma als het gaat om de externe communicatie?
Formuleren Kernboodschap	• Wat is de kernboodschap van: * Programma * Individuele projecten: integraliteit, regie, monitoring en resultaatsturen, netwerk versterken.
Organisatie van de communicatie	• Overlegstructuren in kaart om in beeld te brengen hoe informatie gedeeld wordt. • Wie is verantwoordelijk voor het aanleveren van content? Communicatoren aanwijken? (projectleiders of anders?) • Rol communicatieadviseur? • Samenhang met beleid en uitvoeringsplannen bewaken.
Ontwikkelen communicatiemiddelen	• Welke middelen willen we inzetten voor het proces? Nieuwsbrief? Pepper etc.? • Welke middelen zetten we in op basis van resultaten? • Communicatie-inzet als resultaat. • Ontwikkelen communicatiekalender op basis van mijlpalen.